Anul I. — 1858. Nro 5. Sîmbătă 25 Octomvrie.

A ческъ foaie ese de доѣ орі пе сѫптѣмінъ Simbăta ші Miercurea.
Прецѫл абонаментулуі пентрѫ треі луні чінчі sfanţiхі. O foaie singurъ 20 паралe.

DÎMBOVIŢA

Fóiâ politică şi litterară.

Абонаціа се face în Бѫкурешті, ла Лівръріа луі Christ. Ionninu et Cie Romanov. În distpikte ла корespondenţiі сѫі. Орі че абонамент требуе плътит індатъ кѫ сѫвскріерea.

Redactorŭ responsabilŭ *Dimitrie Bolintineanu.*

Domniі абонацї de прin distpikte вор авеа бѫнътате a тріmite съ'шї пріimeaskъ foaia de ла корespondenţiі комерсанцї ла venipea esnediţii.

D-niі абонацї вор пріimi foaia îndatъ дѫне пріimipea banілор de кътре D. Christ. Ionninu et Cnia Romanow, кънd лі se ва тріmite кѫitanţъ тіпъріть ші сѫскрісъ.

Asemenea ші пентрѫ орі-че рекламърі ші kopesnondinţe se вор adpesa тот ла zisul лівpap.

Бѫкурешті.

Кѫestia zileі, кѫestie de віацъ—este кѫestia елекціілор. Пентрѫ ачеasta вом insista a ворві неінчетат în ачеastъ прівінцъ. Ка съ ажѫнцем ла ѫн resultat feріче ші dopit de бѫнул simţ al націеі, iap nѫ de амбіціа minopitъţiлор, пентрѫ каре ворбеле de патріе sînt пѫмаі ѫн niedestul пе каре se ѫркъ съ'шї apate nepsoana, авем мape требуінцъ маі 'nainte de toate, de непъртінipe. Ачеastъ непъртінipe este pekomandatъ de kongpes. — În firmanul імперіал кътре noua кътъкъmie,înkъ se bede. — Кътъкъmia insuшї îшї face profesia sa de kpedinţъ, bazatъ пе ачest principiu de непъртінipe. Ачеasta a fost ші este kpedinţa noastrъ. Prin ѫрмаре a pekomanda алеґъторілор непъртінipea, este o fantъ патріотікъ, legalъ. Плекъnd de ла ачest пѫnt de bedepe, лібертатеа тіпарулуі în мърціиле stpikteі непъртінipі, апропозito de алецері; Adѫнъріле електорале de проприетарі че шї ар лва misia съ diskѫte, nѫ asupra кѫалітъцілор nepsoanelor че ціи de kotepiі, чі a nepsoanelor каре пе лінгъ кѫалітъціле черѫte de леце, ар авea кѫалітъціле morale, вор fi oape опріте саѫ вор fi лібере? Noі kpedem къ din minuтul че se пріimeшte în principiu непъртінipea, лібертатеа diskѫціілорântrѫ ачеasta este o konsekѫенцъ a principiului пріimit — ші a face din potрівъ, ар fi a desminţi insuшї ачел principiѫ. Bine insъ oântrebare, авѫzul; ачest верте че îшї алеце локашул съѫ în toate лѫкрѫріле fрѫmoase пе пъмінтѫ, ва пѫtea лесне a seântpodѫче în diskѫціі, съ skimbe, съ bestezeaskъ, съ omoape simţul ачелор diskѫціі, арѫnkindѫ-ле пе ѫн търîm nepsonal. Dap ачеasta este ѫн кѫвînt ka съ nѫ se tolereze лібертатеа diskѫціілор? Kpedem къ nѫ.

Ачеste eksnpesiі—ле пѫnem înainte,înkѫраціацї kiap de nprofesia de kpedinţъ a noulуі gѫверnъmînt пе каре noі am luat-o кѫ sepiositate. Diskѫціile în прівінца елекціілор, мърціnite în хотарул бѫнулуі simţ, not fi de mape ѫтілітатеântp'ачеastъ кѫestie; nѫmaі съ nѫ ажѫngъ пе ѫн търîm partikѫлар, съ nѫ ажѫngъ ѫн міжлок de insulтъ ші denigpape. — În віаца noastrъ парламентаръînчепѫndъ, кѫ пѫціпеле пѫme кѫnoskѫte політіче, кѫ плъnînделе ші капрічіоаселе karaktepe, nѫ пѫtem кѫnoaste fărъ desbatepі, fărъ черчетърі, мулціmea nepsoanelor askѫnsъ în ѫмбръ — diskѫціile singѫpe not рѫdika вълул dѫne ачeste пѫme. Biepsul opiniei тѫтулора, noate съ fieântrѫ чеіа че прівеste кѫnoastepea oamenilор, din пѫntul віецеі політіче, маі непъртінitop de кът пъpepea indibidѫалъ, de мулте орі склавъ a simnatiilor saѫ antinatiilor, кѫ кѫвînt ші fărъ кѫвîn t.

Nѫ este misia noastrъ a pegѫла ачest fel de diskѫціі — dap kpedem de datopie съntъ a аръта ші a snpiжini toate міжлоачеле че not serві,ântp'ачeastъ кѫestie, principiul de непъртінipe. Asfel, kpedem къ libertatea diskѫціілор, sub fortъ legalъ, este o konsekѫінцъ a principiului de непъртінipe пріimit de toţі.

D. Болintineanu.

Timpul de astъzi.

Poпулії strълучіцї че pesnipseръ de мулте орі валуріле de seminţii че Asia върsa asupra Europei; ачеі popoli kpestinі че în epoapea trufieі lor înчеркаръ кѫnd съ sune lor пе popolul kpestin al Po mъnieі — кѫnd съ'ї întinzъ мъnъ de aliaţї, astъzi nѫ mai sînt — Pomъniі singurї staѫînkъ în picioape. — Kauzele ачestop efekte чіѫdate ѫніі zik къ ар fi legъtura че авѫръm кѫ imperiul otoman; алціі aѫ алте пъpepі. Nѫ este aічі locul a ворві de ачeste kauze — еле se вор spuneântp'o zi de istopie. Astъ datъ, ne мърціnim ла efekt. Noі singurї stemînkъ în picioape ka націе кѫ dpentul eі de autonomie, de administpaţie intepioръ independentъ. Ачest dpent antik авѫ a luпta împotiva тѫтулор валурілорântъmplъreі, тѫтулор віжеліілор але амбіціеі omenestі — кѫnd disnърînd, кѫnd арътѫndѫ-se din noѫ ka o barkъ арѫnkatъ în boia валурілор. Astъzi insъ — fѫrtѫna че îl ameninţa a trekѫt. Astъzi, ачest dp ent nѫ maі este o кѫestie лъsatъ a se хотърî de Pomъnї ші вечініі лор, чі a se хотърî de шante пѫterі Europene ші de pomъnї. Europa a konsъnţit ачest dpent; poziţi a църеі noastpe nѫ a fost nicї odatъ maі faboraбілъ — de kъnd ачeste църї aѫînчеnѫt съ трѫiaskъ de віаца diplomatikъ.

Ka istopien, ka жѫрnalist, ka om, ka pomъn, kped къ o luпtъ de o sutъ de anї кѫ armele în mъnъ, nѫ ар fi пѫtѫt съ ne dea pesultatul че ne dъ Kongpesul European. Dap vaї! tokmaї пентрѫ кѫвъntul къ am кънътат o poziţie atѫt de бѫnъ, fărъ a fi fъkѫt s akpifiче, mъ tem foapte къ nѫ вом пѫtea înţeleце bine poziţia noastrъ ші че ne pъmîne a faceînkъ! ачest кѫвînt este maї sepios de кът se nape ла întîia datъ. Sakpifiче-ле fъkѫte de ѫн popol sînt шкоала inimilor — ші siţileazъ пентрѫ totd'aѫna pezultatul fantelor. Popolії sînt ka oameniі ші omul ціне tot d'aѫna maї мулт ла лѫкрѫріле че, ka съ le anepe saѫ съ le кѫstiţe, 'l aѫ kostat maї мулте ostenelї ші лакрімї.

Kѫ toate ачestea требуіе їаръші съ ne îndoim de patpiotismul ачestuї popol— кът de mape fie nѫmъpul челор pъї? Bop fi maї pъmasântp'ачeastъ шаръ тулпine de

www.dacoromanica.ro

ачелеа мъреце пе каре потînкъ съ мъгъреаскъ фрънze? Вор маї фіînкъ оаменї че вор îмпинце орї че интерese персонале ші плъпъnde, ка съ лase фіілор лор о патріе ферічe, ун нъme dopit ші pesпектат? Вор маї фіînкъ оаменї, каре în timпъл адънърілор, адъкîndъ'шї аминте къ este къestie de віаца патріеї лор, вор sakpiфika църеї, орї че bise de амбіціе, simtiment de amiчie, интерese de клase — toate лъкрърї sekondape пе лîngъ мареле интерes de віацъ пентръ патріа лор, ші вор вота маї кърînd пентръ амікъл націеї сале, кіар de нъ ва фі амікъл съъ.

Къ аче este кондиції вом пътеа фаче віне ле ачестеї църї. Фъръ аче este кондиції, нъ вом авеа съ astentъm de кът disпрецъл stpeinілор че аъ фъкут sakpiфiче пентръ noї.

D. Болинтинеанъ.

Cronică interioară.

D-лор Nъoї Каїmakamї 'шї аъ лъoat îndeплініреа фъnkцiъnелор ministeріале конфорm конвенцieї каре съ pedъче ла desnozиціile векілълъї Pegъlament în ачеастъ прівінцъ.

Лъкръріле mepg în кърsъл лор regълат; în пъцin se astea-пътъ лъoareа мъssрелор пентръ алецерї; — în ачеастъ къestiъne importantъ stъ віаца Патріеї; — sперъm къ Pomînії вор sti съ прецъiaskъ importanца ші interesъл ачестеї лъкрърї; — din atitъdinea, провітатеа ші капачітатеа denъtaцiлор atîrnъ totъл dakъ adъnapeа ва fi demnъ,înвъцатъ, непъртinitoape ші neinтерesatъ, лецiле вор fi бъne, ші se'nцелеце къ ші disnozиціъnele Domnъlъї se вор modifika ші конфорma къ актеле еї; — sперъm tot de odatъ къ Gъвернъл Кълmъкъmieї ва цine o пъртаре леалъ în ачеастъ okaziъne ші къ ва лъsa алецерілор o імпарціалъ лібертате în ачеастъ прівінцъ.

П. Gika.

REFORMELE.

Пентръ пъдърї.

(Ъртаре.)

Statъл ape întinse пъдърї de залчie ші de плоп прin ostpoaвеле ші шапалъріле сале, маї în toatъ întindepeа Dъnърії.

Din аче este пъдърї акъm gъвернъл нъ траце алт folos dekît din тъepea a oape каре mik нъmър de stînжїнї лемне, че іа пе fie-каре ан пентръînкълzitълînкъперілор пъвліче de ла pezidengele distpiktело, Іаломіца ші Бръіла ші пентръ a ъnopa din niketele Dъnърі; іар d'ачіînколо toate аче este пъдърї, пентръ лінsa міжлоачелор de o stpiktъ прівіgepe din каъza локалітъцї, staъ челе маї мъlte în лінsъ de орї че контрол ші în воіа локъitорілор dъnъ малъл dpept ал Dъnърії.

Daka dap s'ap opganiza тъepeа ачестор пъдърї întp' ун mod pegъlat ші ekonomik, toatъ попълацiа мърцінашъ s'ap апровіziona de ла dînsele къ парї ші нъеле, къ mateріал de мічї konstpъkції, прекъm тонроане, gpaждърї, кошаре пентръ адъпostipe de віte ші алтеле ші къ лемне de fok, ші ap авеа statъл ун venit перпетъал de вр'о 300,000 леї пе ан, фъръ întpepъnepe, пентръ къ natъpa ачестор лемне este atît de продъкътоapeînkît нînъ ла ал 5-леа ан se peînfiinцeazъ лемнъл тъiat întp'ун kin ші маї авантажos desnpe soliditatea,înлцimea ші îndpentapeа корнълъї съъ, kînd din kontpa stînd маї мъlt timп netъiat, se stpîmвeazъ, se îngъsnеште ші devine netpemnik.

Пентръ timпръ.

În toate Stateле чівілizate netiцiile ші актеле oфiчiale, sînt sъnъse ла oape каре taksъ în folosъл gъвернълъї, пентръ акоперіреа келтъелілор skpiitopiілор пъвліче. Osebit de ачеasta, în ачest Прінцipat se ъrmeazъ de кътре ун mape nъmър de oаменї операції пекъniape foapte întinse: прекъm skimъърї prin поліце, білете ла opdin, skontърї, імпрътъторї prin zanise, difepite akte de tpansakцie ші алтеле, къ folosse konsideрaвіле фъръ ка întpeпрінzъtopi съ fie sъnъші ла чеа маї mikъ kontpiвъцie кътре gъверн, neaвînd de faцъ чеї маї мълцї dintp'інції нічї o materie ла каре ap пътеа съ se апліче bazele проektate пентръ kontpiвъцia пе stapeа лор реалъ. Nъ поate fi dap нічї імповъръtop нічї asъnpitop de a se adonta ші în ачеastъ царъ sistemъл timпръдъї це bazele ъrmътoape:

Se вор skpi пе хîptie timпратъ de difepite форme ші прецърї de кътре верї-чine în цепере фъръ eksenцie de прічінъ, de nepsoanъ saъ de naцionalitate.

1-іъ Toate netiцiile че se вор da ла верї-каре astopitate de ла Шефъл statълъї нînъ ла чеа маї mikъ ші de кътре верї-чine în цепере, фъръ алтъ eksenцie de kît de ачелеа че se вор da de кътре съtenії вірнічї тъблашї ші ачелеа пентръ мілъ; toate кърціле de жъdekatъ (anafoраleле) але тътълор instъnцiілор жъdiчiале чівіле (нъ ші kpiminale) прекъm ші difepiteле акте oфiчiale прівitoape ла dînsele, snpe eksemплъ конії de difepite акте, мъртъріі ші алтеле; toate кърціле de хотърнічії ші челе atingъtoape de dînsele, прекъmînвitaцiile вечінілор, мъртъріile пентръ хотаръ,înвoіріле пентръ determinapeа ші delimitaцia хотарълъї ші алтеле.

2-леа Орї-че akt de tpansakцie пентръ вînzърї de лъкрърї nemішкътoape saъ мішкътoape, deînkipiерї, apendъірї, товъръшії, foї de zestpe, testamente, tokmelї de sepвічіъ ші верї-че akt че ap tpata saъ ap determina вр'о tpansakцie.

3-леа Toate Поліціле, білетеле ла opdin ші zanisele de імпрътъtape legalizate de вр'о astopitate saъ nъ.

Прецъл хîptiї пентръ ачелеа de ла 1-іъл artikol ва fi de ун леъ koala.

Пентръ ачелеа de ла apt. 2-леа, se ва плъti koala пе sokoteala de 5 ла mie din totalъл валорії че ва траце ачел akt, eksentîndъ-se sъtimiле, плътіцї odatъ пентръ tot termenъл пентръ каре съ слъжаskъ aktъл, фъръînsъ k'ачеastъ платъ a timпръдъї съ анълеze disnozиціile лецъірілор în вigoape пентръ taksa ла каре sînt sъnъse вînzъріле prin ліцitaцie пентръ datopії ші de бъnъ вое.

Іар пентръ ачелеа de ла apt. 5-леа se ва плъti koala пе sokoteala de 10 ла mie, къ ачееашї eksenцie ші kondiцie проnъssъ пентръ акте de ла apt. 2-леа.

O лецъіре snечіалъ ва stinъла organizaцia definitivъ a ачештії institъції, каре dъnъ oape каре калкъл апроksimatiв, este провабіл къ ва прокъра gъвернълъї minimъm ун milion леї пе an, skъzîndъ-se келтъеліле.

(Ва ъrma.)

ЛІТЕРАТЪРЪ ПОЛІТІКЪ.

O жъnъ damъ de snipitъ, каре 'n Франчіа 'шї аъ kreatъ o penъtaцiъne Літераріъ sъst nъmele Patponimikъ de Komtesъ de Sъвіran; — D-na Аъреліа Gika, (въdъva de къte-ва sъntъmînї) soцie a Беїzadeleї Gpigopie Gika; — аъ пъвlikatъ de кърînd aъnpa Pomînieї, a doъoa sa Patpie o broшъръ intitъlatъ *Pomînia înaintea Esponeї*, în каре eksistъ ъneле deskpiepї adeвъpate, prodъse de o imaцinaцiъne aptistъ ші noetъ, de ун snipitъ epъditъ ші kъlinatъ, de o жъdekatъ dpeantъ ші nenъptinitoape. — De ла ачеа broшъръ ne імпрътъtъmъ ші noї къ tekstълъ ъrmътorъ.

— „În Pomînia religia se amestekъ în toate akteле поліtiче; — ea este nъ nъmaї dibinizaцiъnea ideilorъ, ea este sovie„tatea; — În Франчіа Патріа este akoло ъnde este stindapdълъ

„în Pomînia akolo unde este kruțea; — avestă populă slavă, tre-„mupîndă tot d'auna pentru eksistința lui, opimată sekolî în-„tregi, diskutată mi disputată în kursă de anî nepumărați; — s'a „spriginită sunt avestă paladium religiosă ka sunt o naționalitate „a spipitului, kare în linsu de independințu pozitivu, îlă susți-„nea în o specie de libertate moralu; — Ku ajutorulă avestui „spriginu spipitualu, au skupatu de nuvulirî mi inkorporare; — „derupunpareа lui aru fi fostu o vutumare pentru unii, unu frate-„ruidu pentru alții. — Elu au rumasu dap în nicoare, ku toate „ku 'nklinatu în filosofia lui, pesimnatu în kredința lui, ce 'i „este instinktulu konservurei; — puzitu prin aceле brațe 'ntinse „spre kruțea kare pare a 'i garanta totu spațiul nemesariu vie-„ței mi desvoltării sale."

Aceastu deskripțiune a stărei kredinței noastre este ku to-tulu eksaktu, ea au fost insnipatu autorului prin o imaginațiune arzundu, mi prin simțiminte noile de iubire pentru aceastu țaru frumoasu kare au trekutu prin atutea sufering, umilîri mi desvenețiuni politice; — Diplomatulu-poetu au gusitu o energie frumoasu, o rudare viklikă 'n Pomînî, mi o zice furu a se sfii; — îmninsu de o dulce dorințu a fericirei mumei sale de adoțiune, elu kautu ku aceastu deskriere a ne 'pulța în okii Europei mi a ne face demnî de unu viitoru naționalu; — derapunu ku o finețu snipitunoasu plinu de o inteligințu bastu, ku kîte-va trăsurî de kondeiu, kalomniile neamicilorу karii vroeskă su ne fakă a trece de revoluționarî; — mi dovedeste ku o logikă bine simțitu ku un poporu atît de religiosu, atît de pesimnatu în kredința lui, nu poate fi nicî resurrituru nicî turburatoru alu ordinei publice.

Dunu aceasta face o narațiune de esercițiulu kultului nostru, acea narațiune este mai multu fiktivu de kîtu realu, mai multu poetikă de kît eksaktu, vorbindu despre preoți, zice:

— „Înnestarea preoțilorу este splendidă, kapetele lorу sînt „frumoase, ku neregularea puru lui lungu mi barbelorу abando-„nate în krestereа lorу la ceneropositatea naturei; — Unu ekste-„riorу viklikă komplektu avestu tablou în kare Orientulu în an-„tika'i vodețiе maiestuoasu, se lupta ku mikșorurile viețiî mo-„dernu."

Apoi bine la ceia ce lau isbitu mai multu în kupiositatea mi studiele sale de aptistă; — la stareа fisikă mi moralu a țăranului; — acelu krestinu plinu de kredințu mi de abnegațiune, kare suferu ku o rudare martiru toate sarcinele, toate greutățile, toate poveriile îndatoririlorу, furu a se bukura de nicî unulu din drepturile ce egalitatea dinaintea legei prevăzutu prin konvențiе îi asekuru pe viitorу; — la acelu suflet alu eksistinței cărei noastre furu bracele kurșia pămîntului arу fi sterpu, mi nekultivatu. — Acî ne lîngu talentulu artei, ne lîngu insnipațiunea imaginării autorului au unitu sensațiunele inimei, konvikțiunea moralu, mi au fukutu aceastu frumoasu deskriere.

— „Țăranulu Pomînu are 'n fisionomia lui pesimnațiunea „opimatului, iar nu baseța sklavului.—Te priveste în fațu, mi „ku o oare kare fiksare, ka kopilu kare ne avînd nimiku su as-„kunzu, lasu a citi totu ne figura lui. — El se otăraste iste dunu „o desvenețiune, ne kare o priimeste ku o mișkare din capu mi „din umerî; — ce pare a zice ku este obicinuitu ku dînsele; — „are finețu 'n surusu mi kiar mai multu de kît asta, o qare „kare iponie; — trăsurele lui sînt frumoase mi eksnprimu bunu-„tatea. — El este rudutorу ka totu snipitului praktiku kare kom-„bate materia iar nu idea; — are simțului politiku destului de „drepturi mi nu priimeste ku umurințu nicî kiar speranțele kare „îi surîdu mai multu. — Kund de la Dunure la Karpați, toatu „Pomînia kredea în Unirea ce promitea vroința unui nume ku-„rsia servu de ekxo memoria tuturorу oamenilorу; — mai multu „de unu țăranu se ducea 'ndosului boilorу sui, mi skutura capul „în o tucere plinu de suvenirî mi kompărărî; — nu pentru ku „au fukutu sakrificiului de bine-ființa lui, sau pentru ku este ne-„difepinte de orî ce nuvelu; — dap prin acea preveder de unu „simțu kare kalkulu greutățile furu ka ilusiunele unei stiințe „nesuvîrșitu su'l turburе."

Acî ajungu la skopul de unde au plekat, punktul de vedere al justificării Politice în okii Puterilor de 'naintea kurora am fost ruu pekomandați; — zice:

„Nu kruz ka Pomînia se ajungu vre o datu a'și avea Ja-„kepiea sa;*— avestu popul au surit neste graduele revoluțiune-„lor, mi ku toate ku foarte tînăr, el nu poate fi mișkat dekît „prin populațiunele orașelor; — ka mi vekile sovietății."

Și în urmu iar gîndirea religiei kare s'amestekă la noi în toate pasurele noastre civice; — ka su ajungu a dovedi ku nu se face revoluțiune la noi, ka su'și masce avest skopu sunt o formu mai dulce mi mai modestu kare du kondeiului unei fe-mei o grație mi o putere mai suverană, poetul face ast fel de-skriereа preoților de țaru.

„Clerul satelor este prea ignorinte ka su luminеze snipi-„ritul țăranului; — instrukțiunele oare kum egualitarie ale „oraționei sakru nu eksistu la dînșii, un preot de sat, mai ku „nu știe su citeaskă dekît kărți de kult; — țăranu el însu-și, „însurat, tatu de familie, amestekat ku turma sa prin komunita-„tea munci, el nu are assunra ei ka preotul katolik autorita-„tea unei viețe de austeritate mi de mistere; — este însu o sen-„sațiune plăkutu mi kompătimitoare de a vedea acel preot ka-„re ka turma lui este obosit de aceia-mi munku, dulce mi re-„simnat; — re'nturnîndu-se seara la koliba lui, ce seamănu ku „toate cele lalte, unde reaflu acelea-și grijî, solidaritatea mi „datoriile de familie."

Dunu avestea bine o apreciare dreaptă mi plinu de finețu a stărei pomînului, în toate amănunțele poziționei sale sociale mi materialu; — aținînd tot la acel skopu de justifikare. „Po-„mînul; — (Zice Poetul) — nu este omul konvenitpat ne kre-„naste situațiunele politice identice ku a lui. — El nu se pes-„volță în kontra soartei, asteaptă ku o dozu de speranțu ce se „egualu nu mai de filosofia sa; — nu poate însu zice cinева ku „se supune la destinul suu, kautu su-l înșele; — mipet mi sup-„tiu, el este tot de odatu ruudutor mi kuraios; — furu a fi „foarte 'nțuțat el stie prea bine ceia ce-l priveste, mi în acea-„sta este mai înaintat dekît Europa kare se okupu de dînsul. — „se ameneste anevoe; — praktikund ku toatu bun-omia inimei „osnitalitatea sumutoasu kutre stpein, el nu renunțu însu la „drepturi de a-l judeka. mi se-nșalu a pare-orî. — Aș a în kît „stpeinul mulțumit de sine, mi aceasta este unul din atribuțele „populilor cușii în kapul civilizațiunei. îșî gusеste kontra-par-„titul în rusul mușkutor al bunului Pomîn; — la dînsul însu „din prevedere nu naste desprețul, kum se-nfîmplu aceasta a-„dese; — el este tolerutor mi iartu altora slubiciunеce lor, „furu-ndoipe pentru ku-și are mi el ale sale; — el are toate „slubiciunele kare nu de natura sa elegantu, voluntoasu mi „splendidu, un Pomîn avar nu se gusеste mai nicî odatu;— Po-„mînului îi place su strălucеaskă mi se dea, el nu-și-ele sim-„țiminte ale abstrakte, le tradуce-n akte;—kapitate, amor, ami-„cie, tot este cenepos la dînsul."

Dunu aceastu apreciare elegantu, vepidiku mi esaktu a karakterului Pomîn, poetul isbeste ku un spipit foarte suptil de-fekte de administrare, el se reduce la sekolii trekuți ai po-pulilor civilizați mi ku o finețu foarte frumoasu ne dovedeste furu a ne o zice ku este oare kum rusinos pentru noi, karii visum la civilizațiune mi progres, su fim înku atut de îndărăt-nicî suut avest raport. — Autorul se eksnprimu asa în privința aceasta:

—„Îl akuzu, de o oare kare elasicitate administrativu; — „se poate;—"

Aceastu îndoipe este naivu mi modestu. — Autorul ur-meazu.

—„Dap su ne gundim ce era Europa, mi kiar Franția în-„aintea Mareei Moralizurî de la 89; — su ne gundim la cei „marî, la trafikanți, la frumoasele dame oprindu-și eksipațele „la Porțile Ministerilor; — la toate micele trafikurî ce se „praktikau ne atunci de mi Ministri se numeau Luvuoa, Șoa-„zeuil mi Colvert."

În sfîrșît vin considerurile politice; — acî autorul nu pu-ne numai imaginațiune, snipit, mi inimu, el desvăluе toate, kom-paru tot, pezonu, diskutu, mi konklusu tot ku o logikă puternikă, o stiințu profundu, o erudițiune elokuintă. — prevede re-zultatele mi le kombate; — iatu kum vorbeste.

—„Kare va fi omului drept, neinteresatu, integru, ne kare „soarta lukrurilorу mi îlu va da Pomîniei? cine va fi „acela kare va îndrăzni su priimeaskă aceastu mare în-„datoripe, de a refaче o sovietate nouu ku elementele trekutu-„lui? kare va fi omului, ku mușinele pure, ku inima dreaptă ka-„re ka Gika alu Moldaviei, su rumîe surakă, mi su moaru ka „dînsului, numai netnpru ku au fostu bunu? — „Și în ora aceasta, pentru Pomunia totului este în alegereа „omului, trebuеște su fie fermu mi dulce, ka orî kare suveranu „de transiție; — Trebuеște mai ku seamu unu omu furu an-„gajamente antepioare de partite, furu ure de satisfukutu, a ku-„rui trekutu su fie furu umbre; — kucî putereа konrune mai „multu dekît nu nurifikă, mi nu trebue su kontumu ne minuni.

* (Plecăș, zaverș.)

www.dacoromanica.ro

—„Аша dap titулă de omă onestă требуеште съ прime as„сипра тътуроръ челорă-л-алцї; — тръim în o епокъ în kape це„нiулăînsă-шї nu se noate крица de ачеастъ onoape Вирgiezъ; „— fanteле марї нумаї вualъ inikitъциле челе марї. — Віаца е„ste унітъ, fieшte kape aцintъ ла тоцї шi палатулă ka шi коліва „nu este крицатă de kontrolă шi kritikъ; — s'a fъkută ună про„gresă în opdinулă моралă kape a penoită konsuiinца нуулікъ; „— Naциuнеле цină astъzї ла onoapea лорă ka indiviziї, еле про„eskă съ stime ku okiї deskiшї шi nu se adoape орвеште, — Тре„буеште ka челă kape ле administръ, маї presuşă de тоцї prin „nosiциuнea sa, съ nu fie маїînжosă prin провitate. — Ачелă „алесă алă azapduлуї nu noate tot deodatъ съ inkapne în sine „prestiциулă nekunoskutулуї. — Требуе съ fi fostă amestekată în „мулцimea kape съ kunoaskъ слъвічіuнеле шi грешаделе луї, ка„pe съ чiteaskъ în віаца луї ka 'n o kapte skpisъ 'n o лімвъ „вулгарь, — челă нуцină din ачea kapte съ nu se steapgъ житъ„tate нацiнеле, шi челе-л-алте съ nu fakъ a se a ръdika рошулă în образурї; — onestitatea съ цie локă de maiestate, шi kupona „съ nu fie akoperiшулă капулуї unuї Роберт Макерă fepiчită.“

Іатъ principurї demne, patriotiче екзpimate ku sinчeritate, елеганцъ шi вунъ kredinцъ; — principiurї kape требуеskă съ domine în kuцetul tutulop aledъtoрilop în momentul solemn, kualitъцї nedisnensaвile kape требуеskă съ kapaktepize пе віitoрulă stъпînitop, daka вроiш ka віitoрul de progresă, чівілізациuне шi dpentă съ ne fie gapantată prin pesnektapea лібертъцеї indiniduале шi a autonomieї нацionале, prin nekълkapea леціlop шi o datъ пентру tot d'auna desъвîршita стъpnipe a auzelop.

П. GIKA.

ПОЕZIE.

O DESKONEPIPE FPUMOASĂ.

Ла toate нациile че ă stрълучit prin пutereа цeniулуї, femeile ă auut partea лор de глорie în templul muzelop; ла noїînsъ nu este nicї o femee поетъ! Шi ku toate ачestea femeile romune nu sînt привate nicї de snipit, nicї de inimъ, nicї de instрukциe literaръ, чел пуцin în'tp'un черk oape kape. Sîntem sigurї kъ daka ла Romъnї nicї o femeie nu a fost înkъ salutatъ de поетъ, kauza a fost numaї modestia — ачesteї grачioase шi dulчї fъtupї. Dap пентру че femeia поетъ ap fi maї modestъ de kътînsuшї віолета? Віолета în modestia sa, se askunde sub lese; dap лasъ парfumu-ї dulче în лътурї de îmbatъ пе трекътоpї. Femeia поетъ требуе съ imite ачeastъ floape modestъ! — askunzъ-шї numele; dap съ лase insnipaциile sale съ se esale пентру mupitopї. Zicem dap kъ sînt dame поете ла romъnї: воциї съ o doвedesk? Іатъ o mikъ колекциe de поеme ръnite unеї din ачеле damiчеле a кърор okupaциe este studiul, шi kape kreazъ капо-d'опере de поезie, пе kund lukreazъ numaї пентру a'шї face композициile черste de profesop. Апої ле арunkъ fъръ съ maї gîndeaskъ ла еле.

Bom трече în тъчере numele жuneї шi grачioaseї поете але кърії kualitъцї nu se înkid numaї în talentul поетik. Dap nu nutem лъsa съ treakъ în uitape niste поеme че пот figura suut рапортul fръцesimeї, nupitъцїї, întpe skpieріле поециlop romъnї, ka koroana unuї grачios buket. Елеганца, suavitatea eksnpesiilop, delikateцea, tiперецеа simtimentелор, шi пе urmъ o dulче меланколіе profumъ în'tp'un fel ku totul eskis toate ачeste поеme. Пентру kъ snipitul шi inima поетеї, kupateînkъ шi вергure de ачеле impresii че uuukъ iniміле noastpe în kursul uneї віецї turburate, nu ă priimit de kът ръsfръцеріле віselop челор маї inочenteînвъluite unop de um bra griжilop a кърор хоръ planъ înkъ în deпъртape.

Singura пъpepe de ръă че авем este kъ ачeste поеme nu sînt skpise în лімва romъnъ, чi în чea franчezъ; dap o pentum, autoapea ачestop поеme, nu se gъndea fъkъndu-le, kъ ă fost upsite съ тръiaskъ. Tradukциa че dum auia se aproпie de frumuseциile oriциnaluluї. Ачeste поезії dръgълаше se вор tinъpi toate, авъnd în жosul fie-kъpia litera iniциalъ Л....

Pedak.

Лампа fечioareї muрinde.

Жunъ, fraцedъ, kupatъ!
Dap волnавъ, kade лin,
Шi d'aї suї e delъsatъ
Întp'o noante de lung kin.

Nu depapte, пе o masъ
Apde лampa sa fumînd
Шi luminа-eї se лasъ
Peste kinuї kandid, blund.

Palidъ шi sufepindъ
De sfъpшit s'anponiea,
Шi simцindusse mupindъ,
Printpe лakpime, puga.

Апої printpe dulчї suunine
Kътре лampъ kuutînd,
Zise: aste draцї lumine
„Вор aunne în kupînd.

„Asfel віаца mea se duче!
„Un minut, шi numaї sînt!
„Ох! шi віаца este dulче!
„Tot mъ-n kuntъ пе пътînt!

„Sînt, fumoasъ блîndъ, жunъ!
„Insъ traiul meă fu skpis
„Ka o floape n'o kununъ,
„Ka o razъ întp'un bis!

„Ka o rozъ че se fръnцe,
„Mъ auat suu kinul gpeă...
„Vaї! шi nimini nu ва плънцe
„Mъne пе mopmîntul meă

Dam. L...

UPZIKЪPIE.

— „ Amoрulă D-nъ! — amoрulă! — zicea ună tînъpă fъkîndă o deклараciune uneї june dame.

— „Este ună nopoiă unde teînomolештї foapte uшopă, шi din kape eшї foapte aneвoїъ: — pesnunse snipitusa damъ.

Ună indiviдă kape avea ună прочеsă mepse ла ună judekъtopă съ 'лă poaцe în faвoapea luї, шi funkциonapulă îї zise, fiї ministită domnule, чеea че ва zice леціea вої zice шi eă.“

Лаînfъциuшape въzînd kъ era съ неарzъ шi kъ judekъtopul nu snunea nicї un kuuîntă шi indiviдulă pesnunse,

„Mъ eptaцї nu kpez ka леціea съ превазъ чева în kazulă avesta fiind kъ Дл. . . . . Метрu, таче. Капел...

—„Mъ insopă; — zicea ună indiviдă unuї amikă al съă.

—„Че невunie; — îї pesnunse avesta: — съ eї o singurъ nevastъ a ta, kund поцї съ aiuї n'але multopă altora, fъръ съ te koste nimikă în astă timnă de skumnete. (Моралъ de махала.)

În timnuрiле векї ла Romînї nepsoanaînfъциuша pangulă; akum pangulînfъциuшeazъ nepsoana.

Sînt treї felupї de kpuчї în sovietate; — în una kpedemă; uneле ле kumпъръtmă, шi пентру алтеле ne vindemă.

— „ D-ле; — zicea ună indiviдă pekomandîndusse ла altul. — eă sîntă D-лă чел patriotă; — sînt алцїї kapiї nu sîntă patriоцї. . .

— „Din чеї kapiї шkioaпътъ; — Îшї zise челъла́лтă anapte.

„Kînd patriоцїї adeвъraцї вор merцe ла suunzupъtoape; —zicea ună omă de snipită: — D-лă II. . . . kape este unul din чеї маїînfokaцї (fъръ aînцeлeцe пентру че) ва merцe kъ вunъ dpentate.

П. Gika.

Tipografia Nacională a luї Iosif Romanов шi Komп.

www.dacoromanica.ro